

Oslo 1.08.2016

Det Kongelige kunnskapsdepartement

Høring; Forslag til endringer i opplæringsloven og friskoleloven, nytt kapittel om skolemiljø

ADHD Norge er en landsomfattende interesseorganisasjon for mennesker med ADHD og deres familier. ADHD Norge arbeider for å spre kunnskap om og forståelse for ADHD både for medlemmer, hjelpeapparat, undervisningssektor og i befolkningen generelt. Våre grunnleggende verdier er Inkludering, Mestring, Åpenhet og Likeverd, og vår visjon er at alle mennesker med ADHD skal ha et godt liv.

OM ADHD

ADHD (Attention Deficit Hyperactivity Disorder) kjennetegnes av konsentrasjonsvansker, hyperaktivitet og impulsivitet. Symptomene må ha vart i mer enn seks måneder og ha oppstått i førskolealder. 3-5 % av barn i skolealder har ADHD. To til tre ganger flere gutter enn jenter får diagnosen og ca. 2/3 av de som har ADHD har minst én betydelig tilleggsvanske. 35% har atferdsvansker og ca 30% har språkvansker, matematikkvansker og motoriske vansker i tillegg til ADHD (Øgrim og Gjørum, 2002). ADHD Norge poengterer at elever med ADHD er en heterogen gruppe, og derfor fremstår som svært forskjellige og har ulike individuelle behov. *Har du sett én med ADHD har du kun sett en!*

Foresatte som ADHD Norge snakker med er ofte fortvilet over at de ikke blir hørt av skolens ledelse, når de melder ifra om at deres barn ikke trives i skolemiljøet eller det har vært langvarig krenkelser. Foreldrene mangler støtte nå de ikke blir hørt og tiltak ikke blir satt inn, og dette uavhengig av om det er satt inn enkeltvedtak eller ikke. Forslaget om å rendyrke aktivitetsplikten for at skolen kan bedre praksis, og en egen håndhevsordning støttes av ADHD Norge.

Elevens atferd kan også gi uttrykk for at eleven ikke har det trygt og godt på skolen. Dette kan være både utadvendt og aggressiv eller innadvendt og isolerende atferd. Dep legger til grunn at dette er forhold som kan utløse en mistanke hos en ansatt i skolen om at eleven ikke har det trygt og godt, og som derfor i det minste må undersøkes nærmere, 4.3.5 s.18.

Dette avsnittet er kort beskrevet og må i fremtiden få mer fokus av skoleeier og ledere. ADHD Norge mener dette er noe av kjernen av utfordringene i skolen i dag, og her er det

for liten kunnskap og kompetanse. Elever med ADHD kan oppleve segregering av fellesskapet og det er eleven det er noe galt med hvis tiltakene ikke fungerer. Her kreves det mye mer kunnskap og kompetanse om elever med atferdsvansker, ADHD kombinert eller uoppmerksom type, sosial kompetanse og relasjoner med jevnaldrende. Dette er en stor bekymring ADHD Norge har og arbeider med daglig, å få skolen til å forstå kompleksiteten i atferden som vises og hva som kan ligge bak uhensiktsmessig atferd.

ADHD Norge mener:

- ADHD Norge støtter forslaget om å rendyrke aktivitetsplikten uten enkeltvedtak.
- ADHD Norge støtter forslaget om plikten til å sette inn tiltak uavhengig om foreldre og elev ber om det.
- ADHD Norge ber Kunnskapsdepartementet ha fokus på sosial kompetanse sammen med tidlig innsats og se på muligheter for tiltak/program i skolen som avlærer elever fra uhensiktsmessig atferd til hensiktsmessig atferd.
- ADHD Norge støtter forslaget om at fylkesmannen vil ivareta håndhevsingsordningen og er enig i at navnet på ordningen må tilpasses brukerne. ADHD Norge presiserer at det vil bli behov for en ny kunnskap og kompetanse hos fylkesmannen med ansatte som kan snakke med og veilede brukerne på rett måte.
- Departementet foreslår og ta ut presiseringen om at elevens skolemiljø gjelder både det fysiske og det psykososiale miljøet. ADHD Norge mener denne presiseringen fortsatt må stå (Jf. 7.3.3.).
- ADHD Norge støtter dep. Forslag om at det lovfestes en plikt til å informere elever og foreldre om rettigheter i nytt kap. 9 A (Jf. 7.4.3).
- ADHD Norge ber om en presisering i forslaget i ny § 9 A-8 at før vedtak om utvisning skjer, er bakgrunnen til eleven nøye kartlagt og tverrfaglige tiltak igangsatt, slik at eleven er sikret hjelp (jf. 7.5.4).

ADHD Norge mener det må arbeides mer systematisk og målrettet rundt sosial kompetanse og relasjoner til jevnaldrende i skolen i dag. I stedet for utvisning av elever, som er en kortsiktig konsekvens, bør det være et reelt opplegg for å lære hensiktsmessig atferd i skolen. Sosial kompetanse er en grunnleggende forutsetning for at barn og unge skal kunne forholde seg til og samhandle med andre mennesker. Den sosiale utviklingen er avgjørende for selvbilde og for følelsen av å være inkludert eller ekskludert, og må læres på lik linje med andre ferdigheter.

Med hilsen

Gry Lunde
Generalsekretær
Sign.

Nina Holmen
Fagsjef
Sign.